

rozmarýna

3/2021

ROZMANITÉ NÁPady PRO ŽIVOT

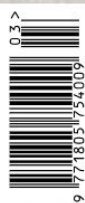
Cena: 33 Kč | 1,59 €

JAK NA TO

- * JARNÍ VĚNEC
- * STROMEK S KRASLICEMI
- * VESELÉ PŘÁNÍČKO

SVÁTEČNÍ PEČENÍ

TKANÍ NA STÁVKU

ATRAKTIVNÍ KONIKLECE

19

PLSTĚNÍ ZAJÍČCI

20

DEKORACE NA KŮRE

50

BYLINKY NA KAŠEL

21

KVĚTOVANÉ KRASLICE

Podstávková chalupa prošla celkovou rekonstrukcí, při níž bylo venkovní roubení nahrazeno prkenným obkladem. Trámy a prkna truhláři zdobili tak, aby se chalupa co nejvíc přiblížila původnímu vzhledu

ROUBENÉ DĚDICTVÍ *v Podještědí*

Lenka je bytovou designérkou a na chalupě, kterou zdělila po babičce a nechala zrekonstruovat, je to znát. Do posledního detailu v ní vše ladí. Dýchne na vás venkovská atmosféra, kde přím hraje dřevo.

Chalupa se postupně rozrůstala, nejstarší je část s podstávkou a falešným roubením

Lenka ráda vypráví o babičce a dědovi a jejich hospodářství. Jako malá nevnímala, jak je dvě stě let stará chalupa zařízená. To si uvědomila, až když se vrátila zpátky domů ze světa. Mezitím vystudovala podnikovou ekonomii, odjela do USA, vdala se, po pětiletém pobytu v Chicagu se s manželem přestěhovala do Evropy. Nejdříve bydleli v Holandsku, tady se jim narodili dva synové, pak v Anglii, kde Lenka vystudovala interiérový design. Nyní celá rodina již se třemi syny žije v Liberci. Babička bohužel nedávno odešla do nebe a Lenka na ni stále vzpomíná: „Celý život byla tahoun. A byla moc ráda, když jsme se před třemi lety pustili do oprav.“ Lenku při rekonstrukci podporovala celá rodina, převážně maminka a tatínek, protože byli rádi, že si dům užijí i další generace. Lenčin tatínek na celkovou rekonstrukci dohlížel, aby proběhla bez velkých problémů.

STAV PŘED REKONSTRUKCÍ

Chalupu začali vyklízet 2. dubna 2016. V kuchyni byl plynový sporák a nábytek z 50. let, ve světnici stála obyčejná malá kamna a vedly sem „moderní“ dveře. V koupelně to byla samá hadice. Lenka si vysnila kachlová kamna s ležením a také dřevěnou vanu staženou kovovými obručemi. Nejprve ale došlo k rekonstrukci stavení.

„Chalupa se od základů změnila. Určitě by bylo levnější ji zbourat a postavit znovu,“ přiznává Lenka, „ale snažila jsem se zachovat co nejvíce, protože šlo o moje vzpomínky na dětství.“

Pán domu dává přednost nábytku z tmavého dřeva, jeho paní zvolila alespoň ve světnici mix barev

Kuchyňskou linku vyráběl, stejně jako ostatní nábytek ve světnici, již vyzkoušený truhlář. Dveřmi v rohu světnice se dá vyjít za chalupu na travnatý plácek

Kachlová kamna s dvěma kobkami a ležením vznikla podle návrhu, který namalovala Lenka. Jejich stavba však vůbec nebyla jednoduchá

Před rekonstrukcí byla chalupa roubená, nalevo se žilo, napravo byly chlévy ze smíšeného zdiva a na ně navazovala prkenná stodola se slámou, dřevem a uhlím. Záchod byl dodatečně přistaven v chlévě a koupelnu byste našli hned vedle.

A jak to vypadalo uvnitř chalupy? Světnice byla sroubena z trámů natřených na zeleno. Strop byl sice záklopový, ale nízký. V patře se nacházely ložnice – velká a dva malé pokojíky. Tady se netopilo. Ložnice ohříval jen komín nebo se dávala do postele nahřátá cihla, proto babička spala dole v teple. Z chodby vedly schody na půdu, kde se skladovalo seno pro ovce a králíky.

NEZŮSTAL KÁMEN NA KAMENI

Než se do chalupy „koplo“, Lenka pozvala statika, aby určil, které zdi a trámy jsou nosné. Záklop ve světnici tak mohl pryč a objevily se trámy. Mezi ně se vložil sádrokarton, čímž se výška místnosti zvýšila a interiér prosvětli.

Zvýšení stropu byla vlastně drobnost v objemu prací, protože se rozebrala prkenná stodola a znovu stavěla, zůstaly jen cihlové pilíře a nosné trámy. Chalupa se podířla a kopaly se drenáže. Jednu roubenou stěnu nahradilo zdivo. Dnes je „roubení“ tvořeno prkenným obkladem. V patře se bouraly příčky a dělaly se ze sádrokartonu. Tesaři opravili střechu a pokrývači na ni použili šedý asfaltový šindel IKO, místní truhláři vyráběli jednoduchá špaletová okna podle těch starých. „Kdo se vyznamenal, byli truhláři a zedníci ze stavební firmy Vladimíra Říhy,“ rekapituluje Lenka. „Dělali například novou podstávku, dřevěné obklady a všechno zdobení dřeva, které odpovídá původnímu. A když jsem se zmínila, že jedna postel by potřebovala opravu, zhotovili stejnou novou. Byli bezvadní, udělali vše, jak jsme si přáli.“ Dodejme, že tahle parta pracovala i s kamenem.

Tu a tam se v chalupě objevují myslivecké motivy na obrázcích a také paroží, které zdobí například světlo v přízemí nebo je ve stodole. Jsou to rodinné trofeje

rozjezd | návštěva

Lenka objednala kamion balkánské ruly z Bulharska, protože se jí jednak líbily vzorky a jednak tento kámen vyšel levnější než nějaký místní druh. A protože ho bylo dost, nešetřilo se. Dláždily se chodničky před chalupou, obkládaly venkovní zidky, ve stodole se velké formáty hodily na podlahu a malými se obkládalo krbové těleso a stěna nad kuchyňskou linkou. Také sokl u stavení a zdi kolem schodiště v chalupě jsou ze stejného kamene.

CO LOŽNICE, TO KOUPELNA

Současná dispozice vychází z uspořádání místností v minulosti. Trochu se ale v užité ploše změnila. Je až s podivem, kolik pokojků jsme dnes napočítali. Vstupujeme do síně. V přízemí je nalevo jedna velká místnost – světnice. V ní je kuchyň, jídelní kout, kachlová kamna s ležením, dá se tu pohovět v ušáku nebo dívat na televizi. Napravo se z chodby vchází do relaxační místnosti se sprchovým koutem, oválnou dřevěnou vanou a saunou. Za touto koupelnou je technická místnost, kde je i WC. Z chléva vznikla garsonka pro dvě osoby se samostatným vchodem. Tvoří jí jedna obytná místnost a koupelna a záchod.

V patře je pokojík s manželskou postelí. Ve druhém, rozlehlejších pokojíci je opět postel pro dva a vedou tu schody do sníženého podkroví, kde jsou připraveny matrace pro šest spáčů. I k tomuto pokojíci patří koupelna se záchodem.

Poslední prostorou v domě je křídlo, které začíná „pokojem babičky a dědy“. Jako jediný má na podlaže parkety, v ostatních místnostech jsou dřevěná kartáčovaná smrková prkna. Dnes je tu kuchyně a za ní velká místnost se dvěma dvoulůžky. Stylové kuchyně, dveře, okna a garnýže dle Lenčiných návrhů vyrobilo Truhlářství Míček z masivního dřeva.

Ačkoliv se v celé chalupě mísí různé druhy nábytku, staré i nové, spojují je tmavá barva dřeva, jednotný ráz koupelen, kde jsou použity

Ve velké místnosti je fíádrovaný nábytek

V koupelnách vyniknou doplňky z kovu. Na očích tu jsou i zásvuky a vypínače s dekorem tmavého dřeva

Vana z cedrového dřeva v relaxační místnosti

Místnost, kde dřívě žili babička a děda

Ložnice Lenky a Dana v prvním patře

obklady výhradně v bílo-hnědých tónech, kov v barvě mosazi a také nenápadná výzdoba všech místností. Chalupě vládne měřítenost a stylová čistota, kterou nic nepřehlásuje.

Veškeré zařízení a vybavení si vzala na starost Lenka coby profesionálka. Ukazovala nám papíry s tabulkami, kde měla napsané všechny předměty v chalupě – kde je nakupovala, za jakou cenu, kontakty na prodejce či výrobce. „Nejtěžší bylo sehnat světla do koupelen,“ svěřuje se se svými poznatky.

„Požadovala jsem rustikální vzhled, dále kovové části v barvě mosazi a ještě mělo osvětlení splňovat příslušné technické normy!“ Aby chalupu Lenka zútulnila, tak vlastnoručně ušila barevné závěsy a polštářky.

Obchody, kde nakupovala, jsou běžné – Jysk, Kika, Siko, kvůli nižším cenám volila i Slovensko, ale odtamtud objednávala přes internet. Zdá se, že to chce jen si umět vybrat a být důsledný. I Lenka však měla zamotanou hlavu, když si vymyslela kachlová kamna s krbovou vložkou, se dvěma kobkami a s co největší plochou na ležení. Nakreslila si návrh, koupila vložku a zadala práci místnímu kamnáři. Ten vyrobil kachle v medové barvě, jak si chalupářka přála, ale pak onemocněl. Lenka tedy oslovila firmu z Liberce, spolupráce však nevyšla, protože žádali jinou konstrukci kamen. Nakonec se zakázku souhlasili pracovníci z firmy Fornarinar z Brna. „Ale zjistili, že počet hotových kachlů nevyhází. Kamna stavěli asi natřikrát a jezdili sem asi měsíc.“

Text: Martina Ližbařová; foto: Petr Žrný

VENKU, A PŘECE POD STŘECHOU

V kraji pod Ještědem je krásně, ale relativně chladno, proto chalupářka zvolila kryté letní sezení. Velké krbové těleso s grilem, pecí na pizzu a udrnou nechal vybudovat v bývalé stodole. Tady je i další kuchyně. Linka je zděná, obložena kamenem, který pokračuje na stěně za ní. A nechybí základní kuchyňské vybavení: plotýnky na plyn, dřez, lednička, a dokonce tu je pítka na pivo, která je přivedena z vedlejší garáže, kde je na sud dost místa. Rodina stodolu využívá. Na otáčecím grilu se při sešlostech opečí selátko nebo Lenka pro své chlapy připraví

pizzu. Chválí si, že do komína nechala instalovat ventilátor, který zlepšuje tah kouře: „Ten určitě doporučuji!“

Zahrada před chalupou se ještě upravuje, ale naše hostitelka ví, jak ji nazdobit, aby se tady hezky žilo. V IKEA nakoupila dřevěné bedýnky, které slouží jako obaly na pestrobarevné petúnie. Olemovala jimi zidku nad terasou zapuštěnou do terénu před zápražím.

Užitková zahrada s ovocnými stromy a se skleníkem je přes ulici. „Za zahradou bývalo babiččino pole,“ vzpomíná chalupářka. Z části zahrady je šikové stání pro auta a pod ním jsou bylinkové záhony. „Pěstujeme i rajčata, rybíz, třešně, jabloně. Zahrada chce údržbu, proto sem jezdím i dvakrát týdně,“ konstatuje.

„Jsem ráda, že synové si našli k chalupě cestu. Hodně sportují, ten nejstarší dělá desetiboj, mladší synové se věnují triatlonu, takže i s Danem na chaloupku přes kopec často běhají. Protože jsme všichni vytížení, chalupu občas pronajímáme. Je to dobré i kvůli větrání!“ směje se a pospíchá na třídní schůzku. •

www.lenka-design.com, www.podjestedka.cz

Krb, udrna a pec na pizzu ve stodole, kde je i venkovní kuchyně s pipou